



VOORSTEL AAN HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Aanvraag suppletie explosievenonderzoeken 2022

Zaaknummer: 4361-2023

Datum: 7 februari 2023

Inleiding

Afgelopen jaar zijn binnen de gemeente Roermond diverse explosievenonderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken komen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking voor een tegemoetkoming in de gemaakte kosten. Het vergoedingspercentage voor bijdragen die vanaf 2021 worden verstrekt is 60%. Middels bijgevoegd raadsvoorstel –en besluit wordt de gemeenteraad voorgesteld bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een aanvraag voor suppletie in te dienen ter hoogte van 68% van de gemaakte kosten ad € 39.107,48 van het onderzoek naar, het benaderen van en het ruimen van explosieven uit de tweede wereldoorlog.

Argumenten

1.1 Noodzaak uitvoering explosievenonderzoeken en totale kosten

Op een onbekend aantal plaatsen in Nederland, waaronder Roermond, liggen nog (delen van) explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Om ongelukken en vertragingen tijdens werkzaamheden te voorkomen zijn plangebieden op de aanwezigheid van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog onderzocht. In de bijlage (1) is terug te vinden in het kader van welke projecten explosievenonderzoeken zijn uitgevoerd in 2022 en wat de daadwerkelijk gemaakte kosten zijn.

1.2 Alleen gemeenten kunnen een aanvraag indienen bij het ministerie van BZK

Volgens de bommenregeling (zie bijlage 2. Factsheet bommenregeling gemeentefonds) kunnen alleen gemeenten via het gemeentefonds in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog. Om in aanmerking te komen voor een bijdrage dient de gemeente vóór 1 april (van het daaropvolgende jaar) een raadsbesluit in bij het Ministerie van BZK waarin de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten zijn opgenomen. Er hoeft geen verdere onderbouwing overlegd te worden. De bijdrage heeft betrekking op de gemaakte kosten exclusief btw. In het raadsbesluit is daarom het bedrag exclusief btw opgenomen. Via de meicirculaire van het gemeentefonds ontvangen we informatie over het toegekende bedrag. De uitbetaling loopt vervolgens mee in de reguliere bevoorschotting van de uitkering uit het gemeentefonds.

1.3 Vergoedingspercentage is per 2021 gewijzigd naar 68%

Het vergoedingspercentage voor bijdragen die vanaf 2021 worden verstrekt is gewijzigd van 70% naar 68%.

1.4 De gemeente beoordeelt of het opnemen van kosten van derden in het raadsbesluit in het betreffende geval legitiem is

Richtsnoer is dat de bommenregeling in het gemeentefonds niet is bedoeld voor het compenseren van private partijen voor kosten die anders door de markt zouden worden gedragen. Er is voor de kosten van derden verschil tussen een particulier met een 'spontane vondst' op eigen grond of een projectontwikkelaar die opdracht heeft gegeven tot 'grondroerende werkzaamheden'. Wat BZK betreft geldt voor de laatste categorie het principe 'de verstoorder betaalt' en ligt een bijdrage via de bommenregeling niet in de rede. Voor de eerste categorie ligt een bijdrage wel voor de hand. Het kan dus per geval verschillen of een bijdrage voor kosten van derden legitiem is. In de optiek van BZK is de gemeente het beste in staat om de lokale situatie te beoordelen en om, in het verlengde, de vraag te beantwoorden of het opnemen van kosten van derden in het raadsbesluit in het betreffende geval legitiem is.

De gemeente heeft 4 aanvragen ontvangen voor suppletie over het jaar 2022:

- Woningbouwlocatie Asenray-Oost: de provincie Limburg treedt hierbij op als projectontwikkelaar voor de bouw van woningen in het kader van ruimte voor ruimte. Verzoekt om suppletie van het rijk voor een bedrag van € 4.348,60, zijnde 68% van de gemaakte kosten van € 6.395, -, exclusief btw.
- Maasparcje: verzoek ontvangen van de projectontwikkelaar, zijnde een derde partij. Verzoekt om suppletie van het rijk voor een bedrag van € 17.799,68, zijnde 68% van € 26.176, -.
- Project Roer: verzoek ontvangen van Watermaatschappij Limburg om in aanmerking te komen voor suppletie van het rijk voor een bedrag van € 3.631,20, zijnde 68% van de gemaakte kosten van € 5.340, - exclusief btw.
- Plan De Hanze te Herten: verzoek ontvangen van Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) om in aanmerking te komen voor suppletie van het rijk voor een bedrag van € 13.328, -, zijnde 68% van de gemaakte kosten van € 19.600, - exclusief btw.

1.5 Dit voorstel is integraal afgestemd

Dit voorstel is afgestemd met het cluster Projecten omgeving en de adviseurs van bedrijfsvoering.

Kanttelingen en risico's

Kanttelingen

Gezien de richtlijn die door het BZK wordt gehanteerd bestaat de mogelijkheid dat niet alle aanvragen zullen worden goedgekeurd.

Eind 2022 is er namelijk een factsheet uitgebracht door het ministerie van binnenlandse zaken waarin gevraagd wordt om verstandig met deze gelden uit het gemeentefonds om te gaan en van het principe uit te gaan dat de verstoorder betaalt. De gemeente kan echter zelf nog steeds beslissen welke kosten worden meegenomen.

In de gemeente Roermond is veel gevochten in de Tweede Wereldoorlog. Met grote regelmaat worden er nog ontplofbare oorlogsresten gevonden. Niet ontplofte munitie blijft gevaarlijk, ook meer dan 75 jaar na de Tweede Wereldoorlog. Munitie is niet alleen explosief maar ook vervuילend. Het is ijzerhoudend materiaal met soms ook chemische stoffen zoals fosfor. Elk munitieartikel dat geruimd wordt, draagt bij aan een veiliger en schoner grondgebied. Naar toekomstige generaties toe heeft de gemeente Roermond een verantwoordelijkheid om het grondgebied zo gezond mogelijk te maken.

Voor het maatschappelijk veiligheidsbelang en de veiligheid van de werkzaamheden is het essentieel om onderzoek te laten doen naar de aanwezigheid en het ruimen van ontplofbare oorlogsresten. Dit maakt dat ook derden, zoals projectontwikkelaars, sinds de oprichting van dit fonds zijn gecompenseerd voor de door hun gemaakte kosten naar ontplofbare oorlogsresten. Vanuit dat oogpunt achten wij het legitiem in deze aanvraag ook bovenstaande kosten van derden op te nemen.

Uitvoering en financiën

De totale kosten bedragen € 57.511, - (zie bijlage 1). Op basis van dit raadsbesluit zal de suppletiebijdrage uit de Bommenregeling, bestaande uit 68% van de aangegeven kosten ad € 39.107,48, - in de meicirculaire 2023 van het Gemeentefonds worden toegekend aan de gemeente Roermond. De toegekende bijdrage wordt doorgesluisd naar de betreffende aanvrager ter dekking van de gemaakte kosten.

Advies bedrijfsvoering

Vanuit financiën kan positief geadviseerd worden op dit voorstel. Bij positieve besluitvorming zullen de middelen in de meicirculaire begroot worden.

Bijlage:

- (1) Overzicht projecten en gemaakte kosten voor explosievenonderzoeken.
- (2) Factsheet bommenregeling gemeentefonds.
- (3) CONCEPT raadsvoorstel explosieven suppletie 2022.
- (4) CONCEPT raadsbesluit explosieven suppletie 2022.